

SUDERINTA

Asociacijos Žalioji Valdorfo bendruomenė
(vienintelio dalininko)

2025 m. rugpjūčio 8 d. sprendimu Nr. ŽM-18

PATVIRTINTA

Vilniaus Valdorfo Žaliosios mokyklos
vadovo 2026 m. rugpjūčio 28 d.

įsakymu Nr. V-2026/08-2

(Vilniaus Valdorfo Žaliosios mokyklos
vadovo 2025 m. rugpjūčio 25 d. įsakymo

Nr. V-2025/08-2 redakcija)

VILNIAUS VALDORFO ŽALIOJI MOKYKLA

**2025-2026 ir 2026-2027
mokslo metų**

UGDYMO PLANAS

**2026
Vilnius**

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Valdorfo Žalioji mokykla yra pradinį ir pagrindinį išsilavinimą teikianti mokymo įstaiga, ugdymo procesą grindžianti Valdorfo pedagogikos idėjomis ir mokyklos vizija, misija bei vertybėmis.
2. Vilniaus Valdorfo Žaliosios mokyklos ugdymo planas reglamentuoja pradinio ir pagrindinio ugdymo programos įgyvendinimą 2025-2026 ir 2026-2027 mokslo metais.
3. Ugdymo planas sudarytas remiantis:
 - 3.1. Netradicinio ugdymo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. V-299,
 - 3.2. Valdorfo pedagogikos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. ISAK-761,
 - 3.3. 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrieji ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2025 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-559 (toliau - BUP),
 - 3.4. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo,
 - 3.5. Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V- 1405 (Žin., 2012, Nr. 114-5788), ir Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.
4. Mokyklos ugdymo plano uždaviniai: pateikti gaires mokymosi aplinkai kurti, mokyklos ugdymo turiniui, pritaikant jį mokinių mokymosi poreikiams, tenkinti bei nustatyti pamokų skaičių, skirtą ugdymo programoms įgyvendinti.
5. Ugdymo plano, ugdymo turinio ir metodų atspirties taškas – vaiko bei jauno žmogaus raidos ypatumai ir poreikiai.
6. Ugdymo procese siekiama suderinti Valdorfo pedagogikos principus ir esminius Bendrųjų programų reikalavimus.
7. Mokyklos ugdymo turinio formavimas grindžiamas mokyklos bendruomenės vertybėmis, demokratinėmis bei humanistinėmis nuostatomis.
8. Mokykla, atsiradus ugdymo plane nenumatytiems atvejams, ugdymo proceso metu gali koreguoti mokyklos ugdymo plano įgyvendinimą arba mokinio individualų ugdymo planą, išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų programoms įgyvendinti.
9. Mokykla priklauso [Unesco asocijuotųjų mokyklų tinklui](#).

II SKYRIUS. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS. MOKSLO METŲ ORGANIZAVIMAS

10. Mokslo metų pradžia yra einamųjų metų rugsėjo 1 d., pabaiga – kitų metų rugpjūčio 31 d.
11. Ugdymo pradžia yra einamųjų metų rugsėjo 1 d., ugdymo trukmė 1-4 klasėms yra 175 dienos, 5-10 klasėms - 180 dienos.
12. Mokslo metus sudaro: ugdymo procesas ir laikas skirtas mokinių atostogoms. Mokiniams skiriamos: rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) ir vasaros atostogos (tiksliai kiekvienų mokslo metų datas galima rasti [mokyklos kalendoriuje](#) arba Tamo).
13. Mokslo metai yra skirstomi į trimestrus. Pirmi du trimestrai trunka 12 ugdymosi savaitių, paskutinis 1-4 klasėse 11 savaitių, 5-10 klasėse 12 savaitių.
14. Kiekviena mokslo diena pradedama pagrindine pamoka, trukančia 1 valandą 30 minučių. Yra dvi ilgosios priešpiečių ir pietų pertraukos. Nustatomas toks pamokų laikas:

Klasės	1 klasė	2 klasė	3-10 klasės
Pagrindinė pamoka (I ir II pamokos)	8:30-9:50	8:30-10:00	8:30-10:00
III pamoka	10:20-10:50	10:15-11:00	10:25-11:10
IV pamoka	11:10-11:40	11:10-11:55	11:20-12:05
V pamoka	12:00-12:30	12:05-12:50	12:20-13:05
VI pamoka			13:30-14:15
VII pamoka			14:20-15:05

15. Atostogų datas, iškilus būtinybei, mokytojų kolegijos sprendimu gali būti pakeistos.
16. Mokyklos vadovas iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremalią padėtį priima sprendimus kartu su Mokytojų kolegija dėl ugdymo proceso koregavimo. Apie priimtus sprendimus informuoja mokyklos bendruomenę.

ANTRAS SKIRSNIS. MOKSLO METŲ ŠVENTĖS IR ATMINTINOS DIENOS

17. Mokslo metų ritmui palaikyti numatytos šios mokslo metų šventės ir atmintinos dienos (tiksliai kiekvienų mokslo metų datas galima rasti [mokyklos kalendoriuje](#))
 - 17.1. Mokslo metų pradžios šventė (rugpjūčio ir rugsėjo sandūroje);
 - 17.2. Šv. Mykolo diena (rugsėjo pabaigoje);
 - 17.3. Žibintų šventė (lapkričio viduryje);
 - 17.4. Unesco diena ar savaitė (lapkričio viduryje);
 - 17.5. Advento spiralė (gruodžio pradžioje);
 - 17.6. Kalėdų pasitikimas (savaitė prieš Kalėdų atostogas);
 - 17.7. Žaidimų diena (vasario pradžioje);
 - 17.8. Lietuvos valstybės atkūrimo dienos paminėjimas;
 - 17.9. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos paminėjimo žygis;
 - 17.10. Poezijos diena ar savaitė (kovo viduryje);
 - 17.11. Aštuntųjų metų darbų gynimas (balandį);
 - 17.12. Šokio diena (balandžio pabaigoje);
 - 17.13. Pavasario šventė (gegužės pradžioje).

TREČIAS SKIRSNIS. KLASIŲ MOKSLO METŲ TEMOS IR PAGRINDINĖS VEIKLOS

18. Pagal amžiaus tarpsnius į klasių programas įtraukiamos temos ir patyriminės veiklos, kurios laikomos Valdorfo programos dalimi ir išplečia ugdymo apimtį. Šios temos dažnai integruotos per kelias disciplinas.

- 18.1. 1 klasėje pasaulis patiriamas kaip geras - mokomasi per pasakas, mėgdžiojimą, istorijas, mokiniai leidžiasi į pirmuosius klasės žygius.
- 18.2. 2 klasėje ieškoma pusiausvyros tarp gėrio ir blogio - klausomasi pasakėčių, pašiepiančių žmogiškąsias ydas, ir šventųjų istorijų, išaukštinančių žmogiškąsias dorybes, mokiniai vyksta į vienuolyną.
- 18.3. 3 klasėje mokiniai išgyvena "aš" ir pasaulio atskyrimą per pasaulio sukūrimo ir įsikūrimo žemėje istorijas, susipažįsta su senaisiais amatais (rugių sėja, duonos kepimas, avių kirpimas, namo statymas)
- 18.4. 4 klasėje mokiniai leidžiasi į tapatybės paieškas: tyrinėja artimąją aplinką, Vilnių bei išbando vandens kelius; susipažįsta su Šiaurės mitologija.
- 18.5. 5 klasėje ugdymo(si) leitmotyvas yra harmonija ir grožis: mokiniai domisi senosiomis civilizacijomis, kūno ir judesio harmonijai patirti ruošiasi ir dalyvauja Lietuvos bei kitų šalių valdorfo mokyklų Olimpinėse žaidynėse.
- 18.6. 6 klasėje ugdymo procese daugiausia dėmesio skiriama priežasties ir pasekmės ryšiui: tai patiriama per fizikos, chemijos pamokas; taip pat mokiniai išgyvena viduramžius, vyksta Viduramžių šventė.
- 18.7. 7 klasėje mokiniai vidinės ir išorinės asmeninės transformacijos etapą išgyvena pasinerdami į didžiuosius istorinius atradimus ir įveikdami iššūkio žygį - kalnų kelionę. Mokiniai kopia į kalnus, leidžiasi į urvus, ugdo savo valią, ištvermę bei pasitikėjimą bendražygiais.
- 18.8. 8 klasėje leitmotyvas yra pasaulio suvokimas ir savarankiškumo ugdymą - jie išbando savo galimybes atlikdami bei bendruomenei pristatydami metų darbą.
- 18.9. 9 klasėje mokiniai tiesos ieško ir ją tikrinasi bendradarbiaudami pasaulyje - su klase dalyvauja mainuose su užsienio mokykla, o metų pabaigoje savarankiškai vyksta į trijų savaitių žemės ūkio praktiką.
- 18.10. 10 klasėje leitmotyvas yra pusiausvyros ieškojimas - mokiniai tai patiria lyginamuoju būdu analizuodami kultūras, atlikdami geodezinę praktiką. Ieškoti savęs ir atrasti stiprybes padeda darbo praktika.

KETVIRTAS SKIRSNIS. MOKYKLOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS

19. Mokyklos ugdymo turinio formavimas grindžiamas mokyklos bendruomenės - mokytojų, mokinių, jų tėvų - bendradarbiavimu, laisva valia ir demokratinėmis bei humanistinėmis nuostatomis. Ugdymo plano, ugdymo turinio ir metodų atspirties taškas – vaiko bei jauno žmogaus raidos ypatumai ir poreikiai.
20. Remiantis Valdorfo pedagogikos amžiaus tarpsnių metodika kai kurios mokyklos programos temos gali neatitikti tos klasės bendrojo ugdymo plano programos, tačiau pagrindinės mokyklos baigimo taške bendrojo ugdymo plano programos bus įgyvendintos.
21. Pamokų skaičius Pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti per mokslo metus ir per savaitę:

2026-2027 mokslo metų ugdymo plano valandos (per savaitę, periodams vidurkis) 1-10 kl.														
Dalykai	1 kl.	2 kl.	3 kl.	4 kl.	1-4 kl.	BUP	5 kl.	6 kl.	7 kl.	8 kl.	9 kl.	10 kl.	5-10kl.	BUP
Etika ar Tikyba (1-4 kl. integr. Gyvenimo įgūdžiai)	1.0	1.0	1.0	1.0	4.0	4.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	0.5	5.3	6.0
Gyvenimo įgūdžiai (0,5 val./sav. projektais)							1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	5.8	6.0
Lietuvių k. (9-10 kl. integr. 0,25 val./sav. Pilietiškumo)	6.3	5.4	4.4	4.4	20.6	21.0	4.1	5.0	5.0	5.0	4.0	5.0	27.4	29.5
Pirma užsienio kalba	1.1	2.0	2.0	2.0	7.1	6.0	2.5	2.5	3.0	3.0	3.0	3.0		
Antra užsienio kalba	1.1	2.0	2.0	2.0	7.1	0.1	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	31.1	28.0
Matematika (1-4 kl. integr. Informatika)	5.0	4.1	4.1	4.1	17.4	19.0	3.6	4.4	3.6	3.3	3.5	4.0	21.7	24.0
Informatika (periodais)							1.1	1.1	0.9	0.9	0.9	0.9	5.6	6.0
Gamtos mokslai (integr. 1 val./sav. Lietuvių k.)	1.7	1.7	1.7	1.7	6.9	8.0								
Biologija							1.4	1.4	1.1	1.1	1.1	1.1	7.2	7.6
Chemija								1.4	1.4	1.4	1.1	1.1	6.4	6.8
Fizika							1.4	1.4	1.4	1.4	1.1	1.1	7.8	8.2
Technologijos (integr. etninės)	2.0	2.0	2.0	2.0	8.0	4.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	11.7	9.5
Visuomeninis ugdymas (integr. etninis ir 1 val./sav. Lietuvių k.)	1.7	1.7	1.7	1.7	6.9	8.0								
Istorija (integr. etninė)							2.0	2.0	2.0	2.0	1.7	1.7	11.1	12.0
Pilietiškumo pagrindai											0.8	0.8	1.5	1.5
Geografija							1.7	1.7	1.4	1.4	1.4	1.4	8.9	9.4
Ekonomika ir verslumas											1.0		1.0	1.0
Menotyra											1.1	1.1	2.2	0.0
Teatras (8 kl. integr. 0,29 val./sav. Viešoji kalba)									1.1	1.4	1.1	1.1	4.7	0.0
Dailė	1.0	1.0	1.0	1.0	4.0	4.0	1.0	2.0	2.0	2.0	1.5	1.5	9.7	6.0
Muzika (integr. etninė ir Grojimas)	1.0	1.0	2.0	2.0	6.0	8.0	2.0	2.0	2.0	2.0	1.5	1.5	10.7	6.0
Šokis (integr. etninis)	1.0	1.0	1.0	1.0	4.0	4.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	5.8	0.0
Fizinis ugdymas (nuo 5 klasės 0,5 val./sav. projektais)	2.0	2.0	2.0	2.0	8.0	12.0	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	14.6	16.0
Pamokos skirtos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti				1.0	1.0	4.0	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	2.9	6.0
Neformalus švietimas	2.0	2.0	2.0	2.0	8.0	12.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	11.7	16.0
Σ	25	25	25	25	100		30	34	34	34	34	34	200	
Periodų, projektų savaitės metuose (po 2 pamokas kasdien)														
Lietuvių k. (9-10 kl. integr. 0,25 val./sav. Pilietiškumo)	12	12	12	12			4							
Matematika (1-4 kl. integr. Informatika)	11	11	11	11			4	3	2	1				
Informatika (periodais)							4	4	3	3	3	3		
Gamtos mokslai (integr. 1 val./sav. Lietuvių k.)	6	6	6	6										
Biologija							5	5	4	4	4	4		
Chemija								5	5	5	4	4		
Fizika							5	5	5	5	4	4		
Visuomeninis ugdymas (integr. etninis ir 1 val./sav. Lietuvių k.)	6	6	6	6										
Istorija (integr. etninė)							7	7	7	7	6	6		
Geografija							6	6	5	5	5	5		
Pilietiškumo pagrindai											1	1		
Σ	35	35	35	35			35	35	35	35	35	35		
Tvarkaraščio savaitės metuose		35						35						
Mokslo savaitės metuose		35							36					

22. Pagrindiniai dalykai (gimtoji kalba, matematika, gamtos ir socialiniai mokslai), taip pat teatro pamokos yra dėstomos 1–5 savaitės periodais. Kiekvieno periodo trukmė nustatoma atsižvelgiant į kiekvienam dalykui skiriamų pamokų skaičių per metus. Esant būtinybei periodo trukmė mokslo metų eigoje gali būti keičiama. Periodas taip pat gali būti išskaidytas į kelias dalis. Periodo pamokos vyksta dviejų pamokų blokais kasdien.
23. Nuolatinių pratimų ir kartojimo reikalaujantys, taip pat iškvėpimo dalykai: kalbos, matematika, muzika, dailė, technologijos, fizinis ugdymas, šokis, etika ir pan. - mokomi savaitinėmis pamokomis, trunkančiomis 45 min.
24. Klasių dalinimas į grupes 2-10 klasėse. Grupės buriamos atsižvelgiant į mokinių dinamiką siekiant efektyviai išnaudoti pamoką turiniui išdėstyti:
 - 24.1. Mokantis užsienio kalbų, siekama, kad dauguma pamokų vyktų grupėse ne didesnėse nei 16 mokinių.
 - 24.2. 5-6 ir 9-10 klasėse siekiama, kad matematika ir lietuvių bent kartą per savaitę būtų dalinama grupėmis ne didesnėmis nei 16 mokinių, o 7-8 klasėje bent du kartus.
 - 24.3. Mokantis muzikos atlikimo vyresnėse klasėse kai kurios muzikos pamokos gali būti dalinamos į grupes po ne daugiau nei 16 mokinių.
 - 24.4. Technologijų pamokos priklausomai nuo turinio dalinamos į grupes po 8-16 mokinių.
 - 24.5. Fizinio lavinimo su žirgais pamokos dalijamos į grupes po ne daugiau nei 10 mokinių.
 - 24.6. Kitos pamokos priklausomai nuo turinio gali būti dalinamos į laikinas grupes.

25. Pradinėse klasėse pamokos glaustai integruotos ir persipynusios - visuomeninis ir gamtamokslinis ugdymas, etika, gyvenimo įgūdžiai, dailė, muzika, lietuvių, matematika, formų piešimas.
26. Dorinis ugdymas mokykloje atliepiamas etikos pamokose. Šeimai ar mokiniui norint pasirinkti tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybą, yra sudaromos sąlygos šias pamokas lankyti savarankiškai už mokyklos ribų.
27. Mokiniais suteikiama galimybė mokytis pirmosios užsienio kalbos pasirenkant iš šių ugdomųjų dalykų: anglų, vokiečių, ispanų ir prancūzų kalbų. Formuojamos ne daugiau nei dvi kalbų grupės, susidarius apylygiam mokinių skaičiui abiejose grupėse. Mokiniais, atvykusiems iš kitų mokyklų, kuriose jie mokėsi užsienio kalbos ir kurios grupė nėra suformuota yra sudaromos sąlygos įveikti atsilikimą. Tam gali būti skiriama papildomų pamokų, sudaroma laikinoji grupė iš įvairių klasių mokinių ir pan.
28. Antroji užsienio kalba mokoma nuo pirmos klasės. Mokiniai gali rinktis iš 2 ugdomųjų dalykų: ispanų ir rusų kalbų. Abiejų kalbų mokymosi grupės formuojamos susidarius apylygiam mokinių skaičiui abiejose grupėse. Kitu atveju visai klasei yra parenkama daugumos pasirinkta kalba.
29. Fizinis ugdymas tvarkaraštyje organizuojamas dviejose pamokose per savaitę, trečią BUP numatytą pamoką integruojant į kitas mokyklos aktyvias veiklas: kasdienį 800 m - 2 km žygį į (iš) mokyklos, Mykolinių žaidimą, Nepriklausomybės žygį, Olimpiadą, įvairiais metų laikais organizuojamus žygius po mokyklos apylinkes kurių metu taip pat integruojamos gamtos pažinimo pamokos. Žiemą fizinio ugdymo pamokose yra suteikiama galimybė mėgautis žiemos sportu (čiuožimu ant ledo ir pan.). Jei yra galimybė, daliai klasių organizuojamos pamokos su žirgais. Klasės šeimoms nusprendus, mokiniai dalyvauja antrojų plaukimo programoje.
30. Mokykloje didelis dėmesys skiriamas menams (dailei, muzikai, menotyrai, teatrui, eurytmijai, šokiui), taip pat amatams, kuriuos mokiniai išbando per technologijų pamokas (drožybos ir kitų medžio darbų, juvelyrikos, juostų pynimo, veltinio vėlimo ir kitų tekstilės darbų, maisto gaminimo).
31. Astronomijos 6 klasėse mokoma kaip atskiros dalyko, integruojant į geografijos pamokas.
32. Dalis pilietiškumo pagrindų esant galimybei vedama bendradarbiaujant su Lietuvos šaulių sąjunga.
33. 8 klasėje mokiniai atlieka metų darbą, kuris susideda iš tiriamosios ir praktinės dalių. Darbo tikslas - įgyti naujų įgūdžių, išmokti savarankiškai planuoti laiką, bendradarbiauti su suaugusiu žmogumi-kuratoriumi ir sukurti fizinį objektą, meno kūrinį arba paslaugą. Metų darbo pristatymas bendruomenei vyksta aštuntos klasės III trimestrą.
34. 9 klasėje per ekonomikos ir verslumo pamokas mokiniai kuria verslo projektą, kuomet mokyklos pavasario šventės metu vyksta jo praktinis įgyvendinimas.
35. 9 klasėje mokiniai atlieka 90 valandų trukmės žemės ūkio praktiką užsienyje ar Lietuvoje. Pirmenybė teikiama biodinaminiais arba ekologiškiems ūkiams. Žemės ūkio praktikos tikslas - įgyti darbo, savarankiško laiko planavimo patirties (mokiniai patys ieško ūkių, rašo motyvacinį laišką), ugdyti atsakomybę, plėsti akiratį. Atlikę praktiką mokiniai 10 klasės pradžioje pristato praktiką savo ir jaunesnių klasių moksleiviams.
36. 9-10 klasėse esant galimybei organizuojami mainai su kitomis mokyklomis užsienyje ar Lietuvoje. Prioritetas teikiamas Valdorfo mokykloms.
37. 10 klasėje per geografijos periodą vyksta geodezijos praktika, kurios metu atliekamos užduotys naudojantis geodeziniais prietaisais (nivelyras, teodolitas, rulėte). Praktika vyksta nuo 3 iki 5 dienų. Geodezinės praktikos tikslas susipažinti praktiškai, kaip atliekami žemės matavimai, kaip sudaromi žemėlapiai. Vienas iš geodezinės praktikos tikslų yra patirti skirtumą tarp matavimų lauko aplinkoje ir matavimo klasėje.
38. 10 klasėje mokiniai atlieka 90 valandų darbo praktiką savo pasirinktose įmonėse. Praktika gali būti atliekama darbo santykių arba savanorystės pagrindais. Darbo praktikos tikslas - patirti darbinis santykius, ugdyti atsakomybę, įgyti praktinių naujų įgūdžių.
39. Mokslo metų paskutinė savaitė 5-10 klasėse yra gyvenimo įgūdžių savaitė skirta mokslo metų užbaigimui - aptarimui, metų užbaigimo kelionėms, susitvarkymo talkoms.
40. Mokykla priklauso [Unesco asocijuotųjų mokyklų tinklui](#), kurio iškeltas kiekvienų metų temas integruoja į įvairių dalykų turinį.
41. Iki dešimt ugdymo proceso dienų skiriama socialinei-kultūrinei veiklai, mokomosioms-pažintinėms stovykloms, kuriose vykdomi dalykiniai projektai; rengiamos

meno, amatų, kultūros dienos, sportinės olimpiados, kelionės į istorines vietas, vykdomi gamtosaugos, kalbų, savanoriškos veiklos ir veiklos, susijusios su ugdymu karjerai, projektai, edukacinės programos, įgyvendinami projektai su kitomis Valdorfo klasėmis, mokyklomis Lietuvoje bei užsienyje, savarankiškų darbų atlikimui namuose. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

42. Ugdymo procesas organizuojamas ne tik pamokų, bet ir kitomis formomis. Sudaromos sąlygos mokytis aktyviai, įvairiose aplinkose ir praktiškai veikiant.

PENKTAS SKIRSNIS. MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

43. Mokykloje stengiamasi sukurti tinkamą pamokos ir dienos ritmą, palaikyti prasmingą pusiausvyrą tarp susikaupimo ir atsipalaidavimo, protinio ir praktinio darbo, judėjimo ir ramybės, klausymosi ir aktyvaus dalyvavimo, stebėjimo ir veiklos.
44. Pamokų tvarkaraštį siekiama sudaryti taip, kad intelektualinė veikla keistųsi su meno, technologijų, fizinio ugdymo užsiėmimais.
45. Planuojant dalykų mokymą periodais, stengiamasi, kad tikslųjų ir gamtos mokslų dalykus nuosekliai keistų kalbos, socialiniai, meniniai dalykai.
46. Atsižvelgdamas į konkrečios klasės situaciją, klasės mokytojas laisvai pasirenka pamokos ritmą, moksleivių aktyvinimo būdus.
47. Atostogų laikotarpiu mokiniams namų darbai neskiriami.
48. Namų darbų apimtis ir kontrolinių darbų bei atsiskaitymų atlikimo datas mokytojai derina tarp savęs arba aptaria konkrečios klasės mokytojų kolegijoje.
49. Mokiniams per dieną negali būti skiriamas daugiau kaip vienas atsiskaitomasis darbas. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai rengiami ir vedami mokytojų (jų grupės) iniciatyva. Jų paskirtis – įsivertinti savo (mokytojo) darbo kokybę, išsiaiškinti mokinių pasiekimus, numatyti, kokią pagalbą reikia suteikti mokiniams.
50. Mokinsys nuo dalyko, jei jis mokosi jo neformaliai (fizinis menai ir kt), nėra atleidžiamas. Išimtiniais atvejais, šeimos prašymas turi būti teikiamas Ugdymo grupei.

ŠEŠTAS SKIRSNIS. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

51. Atsižvelgus į mokinių saviraiškos poreikius, neformalusis švietimas mokykloje gali būti organizuojamas šiomis kryptimis: menine raiška, sportine veikla ar turizmo (kraštotyrine) veikla, ekologiniu, sveikos gyvensenos, pilietiniu, etnokultūriniu bei kalbų ugdymu.
52. Mokykla dalyvauja [Duke of Edinburgh](#) (DofE) programoje, kurioje kviečiami prisijungti 8-10 klasių mokiniai.
53. Mokykloje sukurta erdvė veikti mokyklos tarybai, į kurią kviečiami 8-10 klasių mokiniai.
54. 1-5 klasių mokiniams kasdien po pamokų vyksta Popiečio grupė, kurioje mokiniai nestruktūrinėse veiklose ugdo savo socialinius įgūdžius, žaidžia laisvus žaidimus, meistrauja, tvarkosi, keliauja, bendrauja, skaito, užsiima meninėmis veiklomis ir kita.
55. Mokykla pagal galimybes organizuoja nemokamas neformaliojo švietimo veiklas - būrelius.
56. Mokykla sudaro sąlygas neformaliojo ugdymo tiekėjams vykdyti veiklą mokyklos erdvėse. Mokyklos kolegija vertina, ar siūlomos neformaliojo ugdymo veiklos atitinka mokyklos mokinių poreikius ir mokyklos vertybes.

SEPTINTAS SKIRSNIS. MOKINIO PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

57. Vertinimo tikslai.
 - 57.1. Ugdyti šias kompetencijas: komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę ir socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos.
 - 57.2. Padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei, pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo mokymąsi ir kelti mokymosi tikslus.
 - 57.3. Padėti mokytojui priimti pagrįstus sprendimus, įžvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti tinkamus ugdymo metodus.
 - 57.4. Suteikti tėvams informaciją apie vaiko mokymąsi, skatinti tėvų, mokytojų bei mokinių
58. Vertinimo tvarka numatyta [Mokinių vertinimo tvarkos apraše](#).

AŠTUNTAS SKIRSNIS. MOKYMO NAMIE ORGANIZAVIMAS

59. Mokiniai mokomi namie savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniui, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdama į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą. Jame numatomi mokymosi tikslai, mokinio mokymosi indėlis, planuojami mokytis dalykai, jiems skiriamas pamokų skaičius, pasiekimų patikrinimo būdai ir pan. Mokinys mokosi pagal su vienu iš mokinio tėvų (globėju, rūpintoju) suderintą pamokų tvarkaraštį.

DEVINTAS SKIRSNIS. ASMENŲ, ATVYKUSIŲ IŠ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS UGDYMO ORGANIZAVIMAS

60. Mokykla priimdama mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, pripažįsta mokinio mokymosi rezultatus ir juos įskaito (pagal pateiktus dokumentus). Tuo atveju, kai asmuo yra baigęs tarptautinę bendrojo ugdymo programą, tačiau neturi dokumento, įteisinančio mokymosi pasiekimus, nustato jo mokymosi pasiekimų atitiktį mokymosi pasiekimams, numatytiems ugdymo bendrosiose programose.
61. Mokykla parengia atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, aptaria integracijos į mokyklos bendruomenę žingsnius, nustato, kokia pagalba būtina mokinio sėkmingai adaptacijai.

III SKYRIUS. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIŲ DĖL YPATINGŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

DEŠIMTAS SKIRSNIS. PAGRINDINIAI UGDYMO ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

62. Mokykla užtikrina mokinių įtrauktį į švietimą, šalina kliūtis, dėl kurių mokinys patiria dalyvavimo švietime ir ugdymosi sunkumų, ir teikia būtiną švietimo pagalbą.
63. Mokytojas formuodamas klasės, mokinio ugdymo turinį ir organizuodamas bei įgyvendindamas ugdymo procesą, vadovaujasi Valdorfo pedagogikos principais ir bendrosiomis programomis bei atsižvelgia į:
- 63.1. mokinio mokymosi ir švietimo pagalbos poreikius;
 - 63.2. formaliojo švietimo programą;
 - 63.3. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;
 - 63.4. švietimo pagalbos specialistų, mokyklos vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas.
64. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į Pedagoginės ir psichologinės tarnybos specialiojo pedagogo ir (ar) vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas ir mokinio gebėjimus bei galias.
65. Individualizuotas programas rengia bendrosios arba specialiosios klasės mokytojų komanda atsižvelgdama į Pedagoginės ir psichologinės tarnybos, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas ir mokinio gebėjimus ir galias.
66. Vaikos Gerovės Komisija kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, rengia individualų ugdymo planą, kurio sudėtinė dalis yra pagalbos planas, apimantis pagalbą ugdymo procese ir kitų specialistų teikiamą pagalbą, didinančią ugdymo veiksmingumą.
67. Siekiant ugdymo plane numatytų tikslų gali būti keičiama pamokų trukmė, dienos ugdymo struktūra, formuojamos nuolatinės ar laikinosios grupės iš tų pačių ar skirtingų klasių mokinių;
68. Mokykla dėl socialinių-pilietinių veiklų atlikimo priima individualius sprendimus, atsižvelgiant į mokinio galias, gebėjimus: individualiai parenkamos veiklos ir jų teikėjai, siūloma jas atlikti mokykloje arba dėl asmens galių atleidžiama nuo jų.
69. Specialiosios paskirties klasėje besimokantiems mokiniams planuojami dalykai, kurių mokysis su savo bendraamžiais bendrosios paskirties klasėje.
70. Mokiniui pritaikoma nuolatinė mokymosi vieta, prireikus naudojant sienelės (širmas), skirtas dėmesiui koncentruoti ugdymo proceso metu, triukšmui mažinti. Įrengiama kiek įmanoma labiau nuo triukšmo izoliuota erdvė klasėje ar už klasės ribų, kurioje įvairiapusių raidos sutrikimų turinčiam mokiniui būtų sudaromos galimybės pertraukai veiklos metu ar esant emocinio nestabilumo būklei;

71. Rengdami individualų ugdymo planą, mokytojai bendradarbiauja su švietimo pagalbos specialistais, teikiama nuolatinė pagalba ir parama taikant elgesio vertinimo priemones, kad būtų nustatytos netinkamo elgesio priežastys bei parenkamos reikalingų įgūdžių ugdymo strategijos, parenkamos reikalingos pagalbinės priemonės, aplinkos struktūravimas.

VIENUOLIKTAS SKIRSNIS. MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

72. Jei pagrindinio ugdymo programą besimokantiems mokiniams kyla mokymosi sunkumų, jiems gali būti sudaromas individualus ugdymo planas. Šią veiklą organizuoja klasių mokytojai.
73. Mokinio individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams).
74. Individualūs ugdymo planai gali būti sudaromi įvairia forma nustatytam laikotarpiui, vėliau atsižvelgus į daromą pažangą, koreguojami arba jų visai atsisakoma.

DVYLIKTAS SKIRSNIS. ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI, TURINČIAM SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, TEIKIMAS

75. Švietimo pagalba, ją teikiantys specialistai, tikslai ir intensyvumas numatyti mokinio individualiame ugdymo plane.
76. Švietimo pagalba mokiniui teikiama laikinai ar nuolat ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, konsultuojant mokinį, atsižvelgiant į individualiame ugdymo plane keliamus ugdymo(si) tikslus, pagalbą teikiančių specialistų funkcijas ir mokinio reikmes. Siekiant įtraukties į ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai.
77. Švietimo pagalbos teikimo formos parenkamos mokiniui individualiai, jos gali būti specialiosios pamokos, pratybos, konsultacijos, pagalba ugdymosi veiklose, savirūpos procese ir kt.

TRYLIKTAS SKIRSNIS. MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS MOKINIUI

78. Mokinių pasiekimai mokykloje stebimi mokytojų, analizuojami Mokytojų kolegijoje, laiku identifikuojami kylantys mokymosi sunkumai. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi dėl mokymosi pagalbos suteikimo.
79. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui. Mokiniui pagalba suteikiama pastebėjus, kad jam nesiseka pasiekti ugdymo programoje numatytų konkretaus dalyko pasiekimų.
80. Mokymosi pagalbą mokiniui pirmiausia suteikia jį mokantis mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias bei specialistų rekomendacijas, pritaikydamas dalykų mokymo programas, teikdamas mokiniams individualias ar grupines konsultacijas.
81. Mokymosi pagalba gali būti teikiama skiriant trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas. Mokymosi pagalba gali būti skiriama individualiai arba sudarant mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupes. Šios grupės gali būti sudarytos ir iš gretimų klasių.
82. Klasės mokytojas, mokytojo (mokinio) padėjėjas bendradarbiauja su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojams), teikia mokiniui pedagoginę, socialinę ir esant reikalui specialiąją pagalbą, padeda mokiniui (atlieka padėjėjo funkcijas) dalyko mokytojų pamokoje, inicijuoja, organizuoja pokalbius su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), dalyko mokytojais ar kitais su ugdymu susijusiais asmenimis.
83. Specialusis pedagogas, socialinis pedagogas bei psichologas pagal savo veiklos sritį teikia pagalbą mokiniams; konsultuoja tėvus, klasės ir dalykų mokytojus.
84. Vaiko gerovės grupė aptaria vaikus, kartu su mokytojais svarsto problemines situacijas klasėse, ieško sprendimo būdų, padeda sukurti pagalbos planą, padeda mokytojams ir tėvams rasti bendrus būdus ir metodus dirbant su vaiku, organizuoja individualią pagalbą mokiniams turintiems specialiųjų poreikių, kuria individualios pagalbos ir darbo su kompleksinius sutrikimus turinčiais vaikais planą ir strategiją.
85. Mokytojų kolegijoje, atsiradus poreikiui, aptariami mokiniams iškilę mokymosi sunkumai, sprendžiama, kaip organizuoti pagalbą.
86. Mokiniai, turintys specialiųjų poreikių, gali nesimokyti antros užsienio kalbos.

87. Mokinių, kuriems rekomenduota mokytis pagal pritaikytas ar specialiojo ugdymo programas, ugdymo rezultatai vertinami pagal atitinkamos programos reikalavimus. Pritaikytas programas rengia dalyko mokytojas, vadovaudamasis Pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijomis.

**KETURIOLIKTAS SKIRSNIS. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ,
MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS**

88. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal mokinio individualiame ugdymo plane numatytus individualios pažangos keliamus tikslus, kurie yra suderinti su Valdorfo pedagogikos ir bendrosiose programose numatytais pasiekimais, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys, ko sieks ir mokysis mokinsys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi.
89. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pradinio ugdymo ir individualizuotą pagrindinio ugdymo programą mokymosi pasiekimų vertinimo susitariama mokykloje, atsižvelgiant į individualius vaiko ypatumus.